

KUJMXOQ3N3B6

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE
Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.:	Sp. zn.:	Vyřizuje/linka	Brno
JMK 81137/2024	S-JMK 66340/2024 OŽP/Ško	Mgr. Vlasta Škorpíková/4322	19.06.2024

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, jako věcně a místně příslušný správní orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, a ve smyslu § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon“), a v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), rozhodl v řízení o udělení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů takto:

Podle § 56 odst. 1, odst. 2 písm. d) a odst. 7 zákona se společnosti ALKA Wildlife, o.p.s., se sídlem Liděřovice 62, 380 01 Peč (IČ 28064933), v zájmu ochrany přírody a pro účely výzkumu

p o v o l u j e

výjimka ze zákazů stanovených v § 50 odst. 2 zákona u tchoře stepního (*Mustela eversmanii*), konkrétně odchyt až 40 jedinců (10 jedinců ročně) za účelem odběru chlupů pro genetickou analýzu a označení čipem a barevným kódem na srst, příp. vysílačkou, v okrese Znojmo v letech 2024–2027, **za předpokladu splnění následujících podmínek:**

1. Tchoři budou chytáni do živochytných pastí (jednodveřové či dvoudveřové drátěné sklopce), které budou minimálně dvakrát denně kontrolovány.
2. Odchycená zvířata lze za účelem snížení stresu a snazší manipulace uspat inhalací a nestetika.
3. Bude zajištěno, že obojek s vysílačkou po skončení její životnosti sám odpadne nebo bude zvířeti sundán.
4. Manipulace s odchycenými zvířaty bude rychlá a citlivá, zvířata budou vypuštěna na místě odchyty.
5. Do 31. prosince každého roku platnosti rozhodnutí bude zdejšímu orgánu ochrany přírody zaslána zpráva obsahující údaje o způsobu využití této výjimky. Především musí zahrnovat informace o počtech odchycených tchořů včetně data a lokality odchyty každého z nich.

Účastníci řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu: ALKA Wildlife, o.p.s., se sídlem Liděřovice 62, 380 01 Peč (IČ 28064933).

O d ů v o d n ě n í

Dne 03.05.2024 podala společnost ALKA Wildlife, o.p.s., se sídlem Liděřovice 62, 380 01 Peč (IČ 28064933), žádost o udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněného živočicha tchoře stepního pro účely výzkumu. Konkrétně mají být jedinci tohoto druhu odchyťováni za účelem označení čipem

a barevným kódem na srst, příp. kvůli instalaci vysílačky. Výzkum je cílen na populaci druhu v okrese Znojmo, odchyceno má být maximálně 10 jedinců ročně v letech 2024–2027.

Dnem doručení žádosti bylo ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona. Oznámení o zahájení řízení č. j. JMK 70135/2024 bylo účastníkům řízení doručeno dne 13.05.2024. O zahájení řízení byly informovány také zájmové spolky, jejichž žádost o zasílání informací o zahajovaných řízeních zahrnuje řešenou problematiku. Ve stanoveném termínu se k řízení žádný jeho účastník nevyjádřil, žádný spolek svoji účast v řízení neoznámil.

Tchoř stepní je zvláště chráněný živočich zařazený vyhláškou č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, do kategorie kriticky ohrožených druhů, zároveň je předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. V 50. letech 20. století byl v České republice rozšířen ve všech nížinách a místy pronikal i do vyšších nadmořských výšek. V následujících desetiletích však došlo k výraznému úbytku tohoto druhu a k jeho mizení z většiny oblastí dřívějšího výskytu. Tento trend je dáván do souvislosti se změnami zemědělské krajiny a s poklesem početnosti sysla obecného a křečka polního. Po roce 2000 byly do nálezoové databáze ochrany přírody zadány ročně maximálně tři údaje o výskytu tchoře stepního, z některých let neexistují žádná pozorování¹. Druh je považován za extrémně vzácný, do jisté míry to však může být dáno skrytým způsobem jeho života, takže uniká pozornosti.

Výjimka ze zákazů se uděluje v zájmu ochrany přírody a pro účely výzkumu podle písm. d) odst. 2 § 56 zákona. Povoleno je odchytit v okrese Znojmo během čtyř let až 40 tchořů stepních. Zvířata budou chytána do živochytných pastí a po odchytu uspána inhalací anestetika. Každý jedinec bude vizuálně zkontrolován, zvážen a vyfotografován. Bude mu odebráno několik chlupů pro genetickou analýzu, bude označen čipem a kódem fluorescenční barvou na srst. Vybraným jedincům bude nasazen obojek s vysílačkou pro telemetrické sledování. Cílem výzkumu je vyhodnocení ekologických nároků druhu a kvalitnější odhad velikosti populace s vytvořením metodiky neinvazního odhadování počtu. Výsledky budou využitelné pro účel tvorby opatření pro podporu druhu a zavedení jednotné metodiky jeho monitoringu.

Zdejší orgán ochrany přírody předpokládá, že povolený odchyt a následná manipulace s jedinci nebudou pro dotčené populace natolik významné, že by to nepříznivě ovlivnilo jejich přežívání a stav druhu. Odchytovým zařízením budou živochytné pasti, kde je hlavním negativním prvkem stres. Ten bude minimalizován častou kontrolou pastí, aby v nich odchycená zvířata zůstávala co nejkratší dobu, a jejich uspáním inhalací anestetika.

Dalším důležitým aspektem, který zdejší správní orgán zvážil, je subjekt žadatele. Obecně prospěšná společnost ALKA Wildlife je zdejšímu správnímu orgánu známá jako organizace, která se výzkumu a ochraně savců věnuje dlouhodobě, spolupracuje přitom jak se státní správou, tak s vědeckými pracovišti, nevládními organizacemi i jednotlivými zájemci o danou problematiku (viz např. výroční

¹ Mustela eversmanii - ISOP Portál (nature.cz)

zpráva za rok 2022 dostupná na <http://www.alkawildlife.eu>). Běžně používá různé metody odchyty a značení savců, takže s jejich riziky je obeznámena. V posledním roce se více zaměřila na tchoře stepního a zdá se, že s nově používanými způsoby průzkumu krajiny je schopna nacházet jím obývané nory. Pro nalezení optimálních metod monitoringu a výzkum je však potřeba zvířata nejen pozorovat a dokumentovat jejich výskyt, ale určitý počet jedinců je nutno odchytit, označit a následně sledovat jejich migrace v krajině.

V podmínkách výroku jsou upřesněny činnosti, které lze v rámci uděleného povolení realizovat. Jsou cílené na snížení rizika a stresu pro jedince, kteří budou předmětem výzkumu. Podle § 56 odst. 7 zákona byly zohledněny rovněž relevantní požadavky dle § 5b odst. 3 a 5 zákona. Ve výroku je označen druh, na který se výjimka vztahuje, uvedeny jsou důvody pro její vydání. Přiměřeně jsou stanoveny místní a časové okolnosti, za nichž lze výjimku uplatňovat. Vzhledem k nízké denzitě druhu je však oblast, kde lze tchoře odchytávat, vymezena poměrně široce. Jako způsob kontroly je stanovena podmínka č. 4 výroku – je vyžadována zpráva o způsobu využití této výjimky. Především musí obsahovat informace o počtech odchycených jedinců, datu a místě jednotlivých odchytů. Zpráva může být zaslána v písemné či elektronické podobě.

Zdejší správní orgán je přesvědčen, že legislativní podmínky pro vydání výjimky byly splněny, a na základě výše uvedených skutečností a úvah rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí může podle § 81 a 82 správního řádu účastník řízení podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Ministerstvu životního prostředí ČR podáním u Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno. Odvolání se podává v takovém počtu stejnopisů, aby každý účastník dostal jeden stejnopis a jedno vyhotovení zůstalo správnímu orgánu.

Ing. Mojmír Pehal
vedoucí odboru

Doručuje se

a) Účastníci řízení

1. ALKA Wildlife, o.p.s., Liděřovice 62, 380 01 Peč
2. Města, městyse a obce ORP Znojmo a Moravský Krumlov

b) Na vědomí

3. ČIŽP, OI Brno, odd. ochrany přírody, Lieberzeitova 14, 614 00 Brno